

Kommunledningsförvaltningen
Caroline Kristensson

2023-11-27

Dnr KS 2023-752

Kommunstyrelsen

Uppföljning av målen i klimat- och energiprogrammet 2023

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Uppföljningen noteras.

Ärende

Kommunfullmäktige beslutade 1 mars 2022 § 37 att anta Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022–2030. Klimat- och energiprogrammets övergripande mål är att Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin ska uppnå netto-noll utsläpp av växthusgaser senast 2045. Till programmet hör även etappmål samt mål för de prioriterade insatsområden som definierats i programmet. Ett av etappmålen är målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025. Målen i programmet ska följas upp och redovisas för kommunstyrelsen årligen.

Uppföljningen som nu gjorts avser 2021 för målen gällande kommunen som geografisk yta, det vill säga målen om netto-noll växthusgasutsläpp 2045 samt etappmålen. Det beror på att nationell statistik är fördröjd med ca 1,5 år. För de interna målen, det vill säga insatsmålen, är uppföljningsår 2022. Till uppföljningen som redovisas i den bifogade rapporten hör också en uppföljning av handlingsplan för solel för år 2022 samt redovisning av statistik av inköp av möbler utifrån arbetet med återbruk utifrån den beslutade så kallade möbeltrappan.

För det övergripande målet om netto-noll växthusgasutsläpp och tillhörande etappmål för 2030 så visar uppföljningen en positiv trend över tid, men i långsam takt. Samma trend bedöms för kommunkoncernens måluppfyllnad av netto-noll utsläpp 2045. Kraftigt ökad takt i utsläppsminskningarna är nödvändig för att måluppfyllelse ska vara möjlig. För etappmålet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025 är utvecklingen något mer positiv, vilket beror på att målet har andra beräkningsgrunder där produktionen av förnybar el och undantagna utsläpp från avfallsförbränningen påverkar måluppfyllnad. Vidare visar uppföljningen att flera mål, exempelvis målet om producerad solel och energianvändning i kommunkoncernens fastigheter haft en positiv utveckling som möjliggör måluppfyllnad.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Uppföljning av målen i klimat- och energiprogrammet 2023, 2023-11-27

Bilaga - Uppföljning av målen i klimat- och energiprogrammet 2023

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 1 mars 2022 § 37 att anta Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022–2030. Klimat- och energiprogrammets övergripande mål är att Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin ska uppnå netto-noll utsläpp av växthusgaser senast 2045. Till programmet hör även etappmål samt mål för de prioriterade insatsområden som definierats i programmet. Ett av etappmålen är målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025. Målen i programmet ska följas upp och redovisas för kommunstyrelsen årligen.

Uppföljningen som nu gjorts avser 2021 för målen gällande kommunen som geografisk yta, det vill säga målen om netto-noll växthusgasutsläpp 2045 samt etappmålen. Det beror på att nationell statistik är fördröjd med ca 1,5 år. För de interna målen, det vill säga insatsmålen, är uppföljningsår 2022. Till uppföljningen som redovisas i den bifogade rapporten hör också en uppföljning av handlingsplan för solex för år 2022 samt redovisning av statistik av inköp av möbler utifrån arbetet med återbruk utifrån den beslutade så kallade möbeltrappan.

Uppföljning – övergripande mål och etappmål om 70 % minskning

Uppföljningen av det övergripande målet och etappmålet om 70 % utsläppsminskning till 2030 visar på att de totala utsläppen av växthusgaser har minskat jämfört med 1990. Trenden går därmed åt rätt håll, men inte i tillräckligt hög takt för att 2030-målet ska nås. En slutsats är att minskningstakten måste öka markant kommande år. Samma slutsats görs i bedömningen av kommunkoncernens måluppfyllnad av netto-noll utsläpp 2045.

Klimat- och energiprogrammets övergripande mål är att Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin ska uppnå netto-noll utsläpp av växthusgaser 2045. Målet uppnås genom en minskning med 85 procent av växthusgasutsläppen jämfört med 1990, medan resterande 15 procent får kompenseras genom exempelvis produktion av förnybar el. Till målet hör ett etappmål som innebär att utsläppen ska minska med 70 procent senast år 2030. Även det tidigare antagna målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025 definieras som ett etappmål.

Uppföljning – koldioxidneutralt Linköping 2025

Uppföljningen av målet om ett koldioxidneutralt Linköping visar på en positiv utveckling där de kvarvarande utsläppen minskat och där de kompensande utsläppen ökat.

För etappmålet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025 så sker uppföljningen med en annan beräkningsmetod vilket gör att resultatet skiljer sig från det övergripande netto-nollmålet. En väsentlig skillnad vad gäller

beräkningsmetoden är att netto-nollmålets måluppfyllelse involverar samtliga utsläpp från avfallsförbränning oavsett ursprung, medan koldioxidmålet enbart omfattar utsläppen från avfall som genererats från hushåll inom Linköpings kommun. För måluppfyllelse av koldioxidmålet räknas även en större andel kompensande utsläpp in, medan netto-nollmålet har en övre gräns på 15 procent för sådana åtgärder.

Uppföljning – insatsmål

Nedan redovisas kortfattat status på uppföljning av respektive insatsmål i Klimat- och energiprogrammet:

- Målet för insatsområdet *Energi- och climateffektiva bostäder, lokaler och verksamheter* har fokus på energieffektivisering och anger att energianvändningen i fastigheter som ägs av Linköpings kommunkoncern ska minska till maximalt 115 kWh/m² senast 2030. Uppföljningen visar att status för målet är 129 kWh/m² för 2022 och att utvecklingen därmed går åt rätt håll.
- Målet för insatsområdet *Klimat effektiv bygg- och anläggning* anger att växthusgasutsläpp genererade från kommunkoncernens bygg- och anläggningsprojekt ska minska. Målet har följts upp kvalitativt då en kvantitativ uppföljningsmodell är under framtagande. Den kvalitativa uppföljningen visar att kommunkoncernen arbetar på ett brett sätt kring insatser för att nå detta mål.
- Målen för insatsområdet *Hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter* anger att Linköpings kommunkoncerns fordonsflotta, inklusive upphandlade fordon och transporttjänster, är fossilbränslefri senast 2025 samt att de totala utsläppen från transportsektorn ska minska med 70 % till 2030 i kommunen, jämfört med 1990. Uppföljningen visar att många fordon i kommunkoncernen är möjliga att framföra på fossilfria bränslen, samtidigt som det fortsatt köps in stora mängder fossila bränslen. Det innebär att målet inte är uppnått och att arbetet behöver intensifieras till 2025. Begränsande faktorer för att tanka fossilfria bränslen i större utsträckning är främst ekonomiska perspektiv och tillgänglighet till tankställen. Arbetet pågår ur ett kommunövergripande perspektiv för att växla upp omställningen. Det geografiska målet visar på en status för 28 % minskning jämfört med 1990.
- Målet för insatsområdet *Proaktivt arbete för negativa utsläpp* anger att Linköpings kommun ska vara en aktör inom utveckling av lösningar för negativa utsläpp. Målet har följts upp kvalitativt och visar att kommunkoncernen arbetar på ett brett sätt kring insatser för att nå detta mål, bland annat genom projekt för att på sikt kunna ta om hand

utsläpp från biogasproduktionen genom CCU (carbon capture and utilization)

- Insatsområdet *Produktion och distribution av förnybar och robust el, värme och kyla* innehåller flera mål. Uppföljningen av målet om att produktionen av solel ska utgöra minst fem procent av elanvändningen i Linköping år 2025 och minst 20 procent av elanvändningen år 2040 visar att det finns goda möjligheter till måluppfyllelse. Målet som anger att tillgången till el i Linköpings kommun ska vara tillräcklig och robust mäts i genomsnittlig elavbrottstid i minuter per kund och år. Uppföljningen visar att elavbrottstiden har minskat sedan 2020. Målet om att minska icke önskvärt material i restavfallet som kommer till energiåtervinning förväntas få en positiv utveckling utifrån flera pågående större projekt hos Tekniska verken. Insatsområdet innehåller även ytterligare mål som följs upp i avfallsplanen.

Uppföljning - handlingsplan för solel 2021

Handlingsplan för solel antogs 2020 och ska enligt beslut följas upp samlat under 2023 avseende status för året 2022. Handlingsplanen omfattar de fyra största kommunala bolagen samt Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och Kommunledningsförvaltningen.

Uppföljningen visar att arbetet med den största delen av aktiviteterna pågår samt att utvecklingen för måluppfyllnad är mycket positiv vad gäller målet för år 2025.

Uppföljning – återbruk av möbler (Möbeltrappan)

En prioriteringsordning för anskaffande av möbler antogs av kommundirektören 2021. Arbetet är en del i kommunens arbete med cirkulär ekonomi och återbruk. Den så kallade möbeltrappan beskriver att återanvändning inom kommunen är högst prioriterat, följt av reparationer och inköp av återbrukade möbler. Inköp av helt nya möbler ska nyttjas som ett sistahandsval.

Uppföljningen visar att de flesta förvaltningar har använt avtalen för återbrukade möbler för möbelinköp, men dock i liten skala i förhållande till de totala möbelinköpen. Arbetet behöver intensifieras för att rätt avtal ska väljas vid inköp. En slutsats är att det finns stora vinster, både ekologiskt och ekonomiskt, att vinna på att öka efterlevnaden av möbeltrappan. Det finns också sociala vinster utifrån att Möbelservice är en arbetsmarknadsinsats.

Kommunala mål

Kommunala mål som berörs är *En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet*.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

En jämställdhetsanalys har inte genomförts.

Uppföljning och utvärdering

Den bifogade rapporten är den årliga uppföljningen av målen i Klimat- och energiprogrammet.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Sofia Malander

Beslutet skickas till:
Hållbarhetschef